

Årsplan for Gauselbakken barnehage 2024-2026

Innhold

1.0 Velkommen til oss!	3
Satsningsområder.....	3
Sosial kompetanse.....	3
Fysisk aktivitet og helse	4
Det lille ekstra:	4
Stavangerbarnehagen mot 2030 – strategi for kvalitet i barnehagen	5
SATSNINGSSOMRÅDER	6
2.0 Barnehagens verdigrunnlag i praksis:.....	6
3.0 Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?	7
4.0 Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?.....	7
5.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?	8
6.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?	9
7.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og felleskap?.....	10
8.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk.....	11
8.1 Kommunikasjon, språk og tekst.....	11
8.2 Kropp, bevegelse, mat og helse.....	11
8.3 Kunst, kultur og kreativitet	12
8.4 Natur, miljø og teknologi	12
8.5 Antall, rom og form	13
8.6 Etikk, religion og filosofi	13
8.7 Nærmiljø og samfunn	13
9.0 Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns rett til medvirkning.	13
10.0 Samarbeid mellom hjem og barnehage	14
11.0 ABC	15
Årshjul for overgang mellom barnehage og skole/SFO:	16
Forventninger fra skolen til barns kompetanse ved skolestart.	17
12.0 Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	18
13.0 Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?.....	20
14.0 FN's Barnekonvensjon.....	21

1.0 Velkommen til oss!

Gauselbakken barnehage åpnet 26.juli 2004 i nye, flotte lokaler med en fantastisk beliggenhet på Gausel. Barnehagen eies og drives av foreldrene som et samvirkelag. Vi har fire avdelinger med plass til barn i alderen 0 – 6 år.

Gauselbakken barnehage sin virksomhet tar utgangspunkt i Lov om barnehager av 17.juni 2005 og FNs konvensjon om barnets rettigheter. Barnekonvensjonen er en internasjonal avtale som beskytter barns rettigheter. I handlinger som angår barn skal man alltid tenke barns beste.

Vår visjon er: *Med fokus på barn, foreldre og personal i fire avdelinger.*

I Gauselbakken barnehage har vi sosial kompetanse, fysisk aktivitet og helse som hovedsatsningsområder. I løpet av barnehagetiden vil vi formidle verdier, etablere gode vennskap og lære barna å ta hensyn til hverandre. Barna skal huske barnehagetiden som en periode fylt med glede, humor og omsorg.

Vi voksne lytter til barna og lar dem få være med å påvirke egen hverdag. Eksempler på dette kan være turer, lek, arrangementer, temaarbeid, mestringsopplevelser som for eksempel å kle på seg selv og smøre sin egen mat.

Hos oss skal barna skal få utvikle et positivt forhold til egen kropp og få gode erfaringer med å være i aktivitet. Vi voksne er aktive sammen med barna og legger til rette for at det enkelte barn opplever mestring på sitt nivå. Velkommen til oss!

Satsningsområder

Sosial kompetanse

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehageloven §2 Barnehagens innhold).

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I vår barnehage ønsker vi at barna skal kunne tilegne seg grunnleggende sosiale ferdigheter som empati, kreativitet, åpenhet, fleksibilitet, positivt selvbilde og selvstendighet. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Vi vil støtte barn til samspill med andre og vi ønsker at alle skal oppleve vennskap. Vi vil også støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Vi i Gauselbakken skal forebygge og stoppe utestenging, krenkelser og mobbing.

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap.

Forskning viser at barns sosiale kompetanse og deres emosjonelle utvikling øker gjennom leken. Med andre ord tilegner barn seg sosial kompetanse og en positiv selvoppfatning, samtidig som de opplever å ha en god barndom. Dette forutsetter at de voksne er tilgjengelige og følelsesmessig engasjert i barna og jobben de gjør. Det er viktig at de voksne møter barna med innlevelse, respekt og åpenhet i trygge og nære samspillsituasjoner. Personalet har ansvar for at barna utvikler trygghet, respekt, lojalitet og vilje og evne til læring.

«Barns motstandsdyktighet er avhengig av betydningsfulle relasjoner, ikke robust individualisme.»

«Det nytter ikke å tøffe opp barn til å bli motstandsdyktige, de må «trygges» opp.

(Cecilie Evertsen)

Fysisk aktivitet og helse.

Vi har fokus på fysisk aktivitet, fordi det er viktig for barna å bli kjent med sin egen kropp og lære å mestre den. Vi ønsker at barna skal få utvikle god kroppsbeherskelse på egne premisser i dagliglivet. Dette skjer gjennom sosialt samvær, lek og variert fysisk aktivitet, både inne og ute. I begrepet helse ønsker vi å styrke barnet både fysisk og psykisk. Vi tenker på barnet helhetlig, både i form av å forebygge sykdommer ved å ha gode rutiner i forhold til hygiene, samtidig som vi tilbyr et sunt og variert kosthold. God balanse mellom aktivitet, søvn og hvile er en forutsetning for at barna skal kunne utvikle seg. Barna får tre måltider til dagen i Gauselbakken barnehage. Vi ønsker at måltidene skal være positive opplevelser som danner grunnlag for god helse.

Det lille ekstra:

I Gauselbakken tilbyr vi det lille ekstra:

- Vi har en dyktig kokk som lager sunn og variert mat.
- Vi får 3 måltider til dagen og varmlunsj to dager i uken.
- Hos oss har vi stillinger på topp. Det vil si at vi har ekstra medarbeidere utover bemanningsnormen og pedagognormen. Det kommer hele Gauselbakken til gode; barn, foreldre og personal:
 - vi kan sende flere på kurs for å øke kompetansen hos personalet
 - vi kan gi bedre veiledning i hverdagen
 - ved sykdom og ferie er det kjente ansatte som dekker opp
 - vi har økt voksentetthet
 - vi kan lettere dele opp barnegruppene

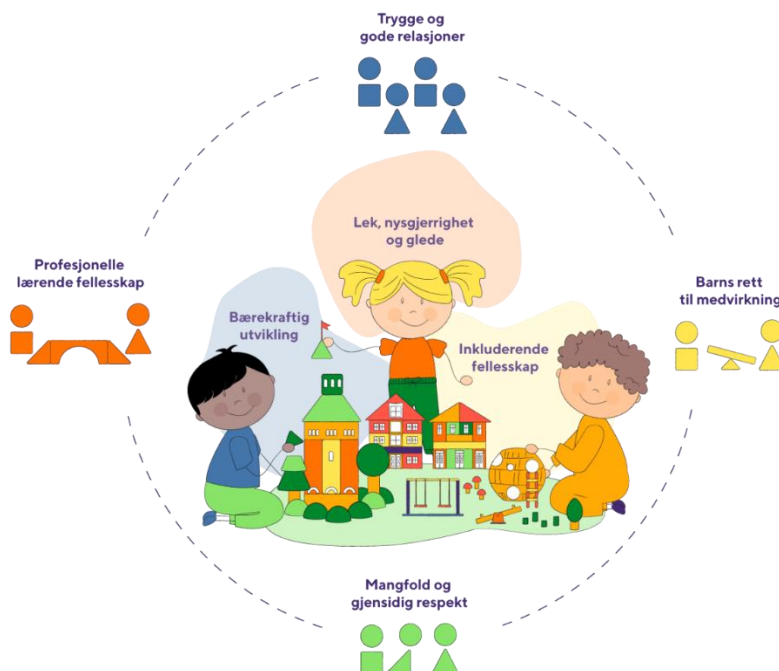
- Vi har 2 langåpne dager i desember, hvor barnehagen er åpen til kl. 19.00. Dere kan velge å ha barna i barnehagen en av dagene, slik at dere får gjort unna litt juleforberedelser.
- Vi har tatt bort en planleggingsdag, og lagt den til kveldstid for personalet
- Utvidet åpningstid fra kl. 07.00-16.30. Maksimal oppholdstid pr. dag er satt til 9 timer.

Stavangerbarnehagen mot 2030 – strategi for kvalitet i barnehagen

Alle barnehager er forpliktet til å arbeide i tråd med barnehageloven og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Utfra kommuneplanens satsninger og barnehagens formål har vi formulert fire prinsipper som stavangerbarnehagen skal rette særsilt oppmerksomhet mot, og som skal ligge til grunn for barnehagenes praksis.

De fire prinsippene er:

- Trygge og gode relasjoner.
- Mangfold og gjensidig respekt.
- Barns rett til medvirkning
- Lærende fellesskap.

(Hentet fra Stavangerbarnehagen mot 2030- strategi for kvalitet i barnehagen. Stavanger kommune.)

SATSNINGSOMRÅDER

Strategiens tre satsningsområder tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og er forankret i rammeplanens formål og verdigrunnlag. Mens rammeplanens ulike fagområder angir rammer for hva personalet skal gjøre og hva barn skal erfare innenfor 7 ulike fagområder, vil satsningsområdene rette oppmerksomheten mot barnehagens formål og utviklingsområder som skal være felles og samlende for stavangerbarnehagen.

Satsningsområdene er:

- Lek, nysgjerrighet og glede.
- Inkluderende felleskap.
- Bærekraftig utvikling i barnehagen

(Hentet fra Stavangerbarnehagen mot 2030- strategi for kvalitet i barnehagen. Stavanger kommune.)

[Strategi for kvalitet i barnehagen | Stavanger kommune](#)

2.0 Barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Vi skal ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

I Gauselbakken barnehage skal barna oppleve en god barndom preget av trivsel, trygghet, vennskap og lek. Barnets beste står alltid i fokus.

Det fremgår av barnehageloven §1 at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Alle barns behov for omsorg, tilhørighet og trygghet må sikres for at de skal oppleve å være en del av fellesskapet. Gjensidig respekt, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse er noe barna skal møte i barnehagen.

Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Barnehagen skal synliggjør samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. Barnehagen skal synliggjør et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.

(Kilde: Rammeplan for barnehagen 2017, kap.1)

3.0 Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?

Ifølge rammeplanen skal barnehagen ivareta barnas behov for omsorg, psykisk og fysisk. Personalet skal sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og tilrettelagt. Alle barn skal få mulighet til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og leker og materiell må være tilgjengelig for barna.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barnet og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Personalet skal stå frem som et godt eksempel ved å støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og selv kunne ta imot omsorg. Vi skal bidra til at barna skal kunne utvikle tillit til seg selv og andre.

(Rammeplanen 2017, s. 19-20)

4.0 Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?

Ifølge rammeplanen står det at lek skal ha en sentral plass i barns liv i barnehagen. Lek har en egenverdi og nytteverdi, og er en viktig side ved barnekulturen. Barn liker å leke og barn lærer gjennom lek. Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barna uttrykker seg gjennom, og får nye erfaringer sammen med andre. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. De tar kontakt med andre barn og lærer å samarbeide, finner frem til felles løsninger, fordeler roller og oppgaver. Tette vennskap oppstår på tvers av alder og kjønn. Vi legger til rette for allsidig lek og varierte aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Barn skal erfare at lek og læring morsomt.

Å delta i lek og ha venner, er grunnlaget for at barn trives og opplever barnehagen som noe meningsfullt. Barn leker fordi de liker å leke og fordi de har lyst til det. Leken er meningsfull, og ikke minst er den på barnas premisser, den er alltid frivillig. Det er mye glede og humor i leken og fantasien blomstrer. Lek kan foregå på to plan: i virkeligheten og på liksom. En

spade kan både være en spade og en telefon. Barna bearbeider tanker og opplevelser de møter i hverdagen.

De minste barnas lek bærer preg av fysisk lek, parallell- lek, «herme-lek» og felles glede i hverdagen. Etter hvert utvikler leken seg, og rolle-lek blir den viktigste leke formen.

Rollelek foregår i alle hverdagssituasjoner, både inne og ute. Vi ser at rolleleken/symbolleken kommer til uttrykk hos alt fra 1- åringene til de eldste barna i barnehagen. Barna påtar seg roller som mor, far, storesøster, doktor eller buss-sjåfør alt etter hva de har erfart i eget liv. Barna kan og finne roller i eventyr og i egen fantasiverden. Det er ingen grenser for hvem man kan være når man leker.

Rolleleken blir mer og mer avansert jo eldre barna blir. Gjennom leken får barna bli kjent med seg selv i forhold til omverdenen, samtidig som de får bearbeidet inntrykk.

Lek er en læringsarena, og samhandling med andre står sentralt. Barna er aktive når de leker, de tar i bruk sansene, fantasien får spillerom og konsentrasjonsevnen blir bygget opp. Kreativiteten øves opp, og verbal og ikke-verbal kommunikasjon blir utviklet. Barna lærer lekens ”spilleregler”, og evnen til å tenke abstrakt. Personalet i barnehagen skal legge forholdene til rette for et aktivt læringsmiljø, skape muligheter og være gode forbilder for barna. Personalet i barnehagen har en viktig rolle. De skal være til stede, sette ord på det som skjer, observere, støtte der det trengs, inspirere, igangsette og oppmuntre barna i deres lek.

Vi i Gauselbakken barnehage sikrer at alle barn får gode erfaringer og opplever glede i samspill med andre barn og glede i selve leken. Vi er opptatt av å stimulere barns spontanitet i leken, gi dem mulighet og rom til å slippe fantasien løs, og å fremme et inkluderende miljø. Samtidig ser vi at det er viktig å lære barn lekekoder slik at de kan komme inn og opprettholde god lek over tid. Personalet må være engasjerte, deltagende og observerende i forhold til leken for at god lek skal ivaretas.

(Rammeplanen 2017, s. 20)

5.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?

Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen gjennom dialog – hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess. Den voksnes rolle er å bli en god samtalepartner, samhandlingspartner og veileder- og ikke minst vite når man som voksen må være til stede. Det handler om å vise at man er interessert i å høre hva barnet har å si og å stille gode spørsmål.

Danning er en livslang prosess som handler om å utvikle evner til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Dette skjer i samspill med omgivelsene. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Vi skal anerkjenne barnas uttrykk, slik at de kan bidra til endringer i hverdagen.

I Gauselbakken barnehage er vi opptatt av å gi barna positive tilbakemeldinger på positive handlinger. På den måten vil god atferd bli forsterket og barna blir gode rollemodeller for hverandre.

Ifølge Rammeplanen skal personalet blant annet:

- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

(Rammeplanen 2017, s. 21)

6.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?

Ifølge rammeplan skal barna få oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og å mestre. I Gauselbakken barnehage jobber vi med forskjellige tema gjennom året. Vi har progresjonsplaner knyttet til de ulike fagområdene og aldersgruppene. Vi legger til rette for læring i alle hverdagssituasjoner, både planlagte aktiviteter og i lek. Vi er opptatt av at barna skal bruke både kropp og sanser i sine læringsprosesser. Arbeidsmåtene vi bruker skal tilpasses både det enkelte barn og gruppen som helhet, slik at alle barn opplever utfordringer og mestring.

Ifølge Rammeplanen skal personalet blant annet:

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.

- sørge for at alle barna kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

(Rammeplanen 2017, s. 22)

7.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og fellesskap?

Sosial kompetanse er en viktig faktor i barnehagen. Barn skal oppleve tilhørighet til et fellesskap og det å være i positivt samspill med andre barn (Rammeplanen 2017, s. 19). Vi legger til rette for kontinuerlig utvikling av sosialt samspill og vennskap i hverdagen.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Vi vil støtte barn til samspill og at alle skal oppleve vennskap. Vi setter ord på positive samspill, og støtter barna i konflikter. Vi har mindre lekegrupper i hverdagen, der barna får utvikle vennskap og fellesskap med jevnaldrende.

Godt samarbeid og god dialog mellom hjem og barnehage er nødvendig for å sikre barnets beste i form av trivsel, trygghet og utvikling.

«Barnehagen skal ikke godta krenkelse som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser» (§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid, s. 1).

Dersom det samme barnet blir utestengt fra lek gjentatte ganger er dette en krenkelse det er nulltoleranse for. Hvis noen barn er godt i gang med en lek og ikke tar inn andre i leken vil ikke denne situasjon knyttet til utestenging, med mindre det er samme barnet som blir utsatt gjentatte ganger. Det er flere faktorer som spiller inn i definisjonen «krenkelse» når det tas en helhetlig vurdering av situasjonen. Barnets alder, personlig forhold; livssyn, seksuell orientering, funksjonsevne, barn med atferdsvansker, hjemmesituasjon og barn som er særskilt sårbar (§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid, s. 1)

Alle som arbeider i barnehagen er pliktet til å følge med på hvordan barna har det i barnehagen; tilgjengelige, tilstedeværende og observante voksne. Dette for å se om det er noen sårbare med mistanke for å ikke ha et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. (§42 plikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø: aktivitetsplikt). Barnehagen skal lage en skriftlig aktivitetsplan når det oppstår en krenkelse. Den består av fire delplikter.

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å melde fra
3. Plikt til å undersøke
4. Plikt til å sette inn tiltak

8.0 Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnas medvirkning skal ivaretas, samtidig som barns lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene» (Rammeplanen 2017, s. 29 – 30).

8.1 Kommunikasjon, språk og tekst

«Barnehagen skal bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst, samt stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling» (Rammeplanen 2017, s. 30).

Tidlig og god språkutvikling er en viktig del av barnehagens innhold. Nonverbal og verbal kommunikasjon er nødvendig for å utvikle et godt muntlig språk. Vi arbeider bevisst med at barna skal få varierte språkerfaringer i barnehagen. Jobber systematisk med felles tema gjennom barnehageåret. Vi har samlingsstunder, leser bøker, synger sanger/rim, hører på lydbok og dramatiserer. Vi ønsker at barna skal oppleve gleden av bøker, vi har alt fra pekebøker til faktabøker på avdelingene. Flerspråklige barn blir støttet til å bruke sitt morsmål og se på mangfold som en berikelse for hele barnegruppen. Vi bruker bildestøtte ASK (Alternativ og supplerende kommunikasjon) i hverdagen, både med enkeltbarn og hele barnegruppen.

8.2 Kropp, bevegelse, mat og helse

«Barna skal få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt» (Rammeplanen 2017, s. 31)

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Vi er opptatte av barns fysiske og psykiske helse. Vi har morgentrim to ganger i uken og fokus på fysisk aktivitet hver tirsdag. Hver avdeling har fast turdag en dag i uken der vi går på tur og utforsker nærmiljøet. Vi har fellesrommene; stadion og trimrommet som blir flittig brukt til hinderløype, fotball, innebandy, yoga, klatring og hopping med mer.

Annenhver uke har vi matlaging i barnehagen der barna er delaktige, vi lager alt fra gjærbakst, varmmat og kalde retter. Vi har grønnsakskasser som vi sår, planter og dyrker i. Barna er med gjennom hele prosessen fra start til og til slutt tilberede og spise grønnsakene. Dette for å motivere barna til å spise sunt og motiver til sunne matvaner.

«Søvn spiller en sentral rolle i forhold til barna utvikling, deres psykiske helse og adferd, og evnen til læring og konsentrasjon. Søvn har også betydning for vekst, vekt, immunsystemet og risiko for ulykker. Forstyrret og/eller utilstrekkelig søvn kan ha konsekvenser både på kort og på lang sikt.» (Nasjonalt senter for søvnmedisin, Helse Bergen.)

Det blir lagt rette for ro og avslapping i løpet av barnehagedagen. De yngste sover ute i vogn, og for de eldre har vi hvilestund med musikk/lydbøker etter lunsj.

8.3 Kunst, kultur og kreativitet

«Det skal legges til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. Dette i form av uttrykksformer som bildekunst, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design» (Rammeplanen 2017, s. 32)

Vi bruker ulike uttrykksformer som formingsaktiviteter, bildekunst, musikk, dans, drama, språk, film, arkitektur og design. Barna skal få utløp for sin fantasi gjennom de ulike uttrykksformene. Vi er opptatt av at alle barna skal oppleve mestring og glede i arbeid med de estetiske områdene, derfor er prosessen like viktig som produktet.

8.4 Natur, miljø og teknologi

«Barna skal få et mangfold av naturopplevelser, tilhørighet og få oppleve naturen som en arena for lek og læring. Det skal legges til rette for at barna får eksperimentert med teknologi og redskaper» (Rammeplanen 2017, s. 33).

Nærmiljøet blir flittig brukt, barna skal få opplevelser av naturen i alle årstider og allslags vær. Vi ønsker at barna skal få respekt for naturen; dyr, insekter og planter slik at de kan utvikle gode holdninger til sine omgivelser. Vi er bevisste på å ta vare på naturen rundt oss ved å ta med søppelet vårt etter tur og kildesortering i barnehagen.

Gjennom digitale verktøy skal barnas nysgjerrighet fremmes og fornye leken. Barna skal være delaktige i prosessen ved f. Eks google innsekter som vi finner på tur, filme med Go-pro kamera, ta bilder med ipad og lage musikk, tegne og sanse digitalt.

8.5 Antall, rom og form

«Lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger» (Rammeplanen 2017, s. 34).

Vi er bevisste på egen begrepsbruk om matematiske fenomener. Vi resonnerer og undrer oss sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelse og antall. Barna har tilgang til ulike spill, klosser, leker og formingsmateriell som gir erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.

8.6 Etikk, religion og filosofi

«Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andres menneskers livsverden og levesett» (Rammeplanen 2017, s. 35).

Vi møter barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt, samtidig som vi skaper rom for opplevelser, ettertanke og gode samtaler. Etikk, religion og filosofi er med på å forme mennesker og måter vi oppfatter verden på. Vi skal bruke mangfoldet som representerer barnegruppen til en berikelse og alle skal respekteres uavhengig av kulturell og religiøs tilhørighet. Vi har flagg som representerer de ulike nasjonalitetene vi har i barnegruppen, samt markerer ulike høytider og nasjonaldager. Vi besøker Gausel kirke i forbindelse med jul og påske.

8.7 Nærmiljø og samfunn

«Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barna bli kjent med eget miljø, samfunnet og verden» (Rammeplanen 2017, s. 36)

Vi har mange flotte turområder i nærmiljøet som vi bruker aktivt; Gauselskogen, fritidsgården, Viking Stadion og flere lekeplasser. Barnehagen reiser med buss/tog til Sandnes og Stavanger. Vi drar på fellesturer hele barnehagen til påske og sommeren. Abc-gjengen dra på avslutningstur til Dalsnuten. Vi markerer samenes nasjonaldag ved å få kjennskap til samisk kultur, levesett og de er Norges urfolk.

9.0 Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns rett til medvirkning.

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens

virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet». Ref. Barnehageloven §3

«Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.» Ref. FNs Barnekonvensjon Artikkel 12 nr. 1

Medvirkning handler om å gi barn mulighet til å påvirke sin egen hverdag og barnehagens felles innhold ut ifra barnets alder og forutsetninger. Vi skal ta barna på alvor og anerkjenne deres uttrykk og initiativ. Å gi barn medvirkning handler om at vi sammen med barn skaper prosesser der alles stemmer blir hørt og at alle opplever at de har en betydning for det som foregår.

I praksis betyr dette at barna får være med å bestemme blant annet hvor vi skal gå på tur, hva slags mat de foretrekker, sanger i samlinger og andre aktiviteter i hverdagen. I frilek bestemmer barna selv hva og hvem de vil leke sammen med. Vi oppmuntrer barna til å gi uttrykk for sine tanker, meninger og behov og prøver å imøtekomme de etter beste evne. Ved å dele barna inn i små grupper, er det lettere å ta tak i det enkeltes barns interesser og behov. I Gauselbakken gjennomfører vi barneintervju med de eldste kullene hvor barna får prate om det de har interesse for, hvordan de har det og hva de ikke liker. Disse barnemøtene evalueres, og personalet tar tak i det barna kommer med.

Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. Personalet skal derfor observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov, med tanke på barnas alder, erfaringer og individuelle forutsetninger. Også de yngste barna og barn uten tale har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter.

(Rammeplanen 2017, s. 27)

10.0 Samarbeid mellom hjem og barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

Ref. Barnehageloven § 1, sitat Rammeplan 2018 §5

«Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.» Sitat Rammeplanen 2018 §5

Et godt samarbeid med foreldre ser vi på som en forutsetning for å sikre barns beste. Når barna opplever at foreldrene er trygge på personalet og i barnehagehverdagen overføres denne tryggheten til dem, og de opplever barnehagen som en god plass å være. Vi i

personalet er derfor opptatt av å ha god dialog med foresatte slik at hvert enkelt barn blir ivaretatt på best mulig måte, samtidig som vi må se avdelingen og barnehagen som helhet.

Vi ser på foreldre som en ressurs som vi er avhengige av i vårt daglige arbeid. Gjennom de ulike instansene som samarbeidsutvalget, foreldrerådet (generalforsamling) og eierstyret, kan dere være med å påvirke hverdagen til barna. Vi setter pris på tilbakemeldinger i form av både ris og ros. Enkelte ganger må vi ta avgjørelser som ikke alle er komfortable med av hensyn til helheten i driften. Vi vil likevel alltid søke etter å møte alle sine behov på best mulig måte, både barn og foreldre.

Foreldresamarbeid skal forekomme på ulike måter:

- Daglig kontakt
- Foreldresamtaler/ oppstartsamtaler
- Foreldremøter
- Arrangementer som f.eks. lanternefest, lucia- og påskefrokost
- Dugnader
- Brukerundersøkelser

11.0 ABC

ABC – gjengen kaller vi gruppen for skolestarterne i barnehagen. En gang i uken møtes alle skolestarterne fra de ulike avdelingene til felles opplegg. Da har vi skoleforberedende aktiviteter.

I løpet av året er vi gjennom ulike tema, med hovedvekt på språk og matematikk. Det kan for eksempel være tema som; former, tall, stavelser, rim og bokstaver. Vi bruker Trampoline boken som er aktivitetshefte for 5 åringene i barnehagen. Oppgavene i heftet legger vekt på læring gjennom lek, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse. Andre tema vi er innom er førstehjelp, trafikk og eksperimenter.

Barnehagene og skolene i Stavanger kommune bruker overgangssekken. Dette er en sekk med materiell som sanger, bok, regelleker og eventyr. Denne blir brukt hele året i de ulike barnehagene, og som skolen bruker når elvene starter. Dette er for å skape en trygghet i overgangen mellom barnehage og skole, der alle barna har kjennskap til de samme sangene, lekene osv.

Personal i barnehagen har deltatt på opplæring om vold og overgrep gjennom Stine Sofie stiftelsen, opplegget blir kalt Barnehagepakken. I løpet av det siste året i barnehagen har vi samling om dette tema. Målet med disse samlingene er at barna skal få kjennskap til hva vold og overgrep er, hvor de kan si ifra dersom de trenger hjelp. Vi har fokus på at barna må vite hva som er rett og galt for å kunne si ifra dersom de blir utsatt for vold eller overgrep. Vi må gi dem språket. Foreldre vil bli orientert når denne samlingen er gjennomført.

Sosial kompetanse er viktig for å få en god skolestart. Dette er noe vi jobber med gjennom hele året, og har ekstra fokus på det siste året i barnehagen.

I ABC-gjengen får barna litt annerledes opplevelser det siste året. Det er kjekt å være eldst i barnehagen. Turene vi går er lengre og med litt andre opplegg. Vi avslutter året med tur til Dalsnuten og overnatting i barnehagen.

Årshjul for overgang mellom barnehage og skole/SFO:

September/oktober: Foreldremøte for foreldre med førskolebarn. Felles møte for alle styrere og skoleledere i bydelen.

Otober/november: Foreldresamtaler

Januar: Skolen sender ut brev om endelig skoleplassering sammen med informasjon om SFO.

Mars/april: Barnehagen, i samarbeid med foreldre, fyller ut skjema for overføring av informasjon om det enkelte barn i forbindelse med foreldresamtalen. Samtaler med barn om overgangen.

Mai: Bydelsseminar for ansatte i barnehagene, SFO og lærere som skal ha 1.klasse til høsten.

Mai/juni:

Informasjonsmøte for foresatte med barn som skal begynne i 1.klasse til høsten.

Besøksdag på skole

Besøksdager på SFO om ettermiddager

August Tilvenning SFO

I Hinna bydel har vi valgt å ha 2 møter felles for alle barnehage- og skoleledere pr år.

Forventninger fra skolen til barns kompetanse ved skolestart.

Kunnskaper:

- Barnet har erfaring med å leke med språket slik som gjennom rim og regler.
- Barnet har en forståelse av hva tall er, og kan telle på rams til 20
- Barnet kan navnet på og kjenner igjen fargene
- Barnet kan kjenne igjen/skrive navnet/skrive deler av navnet sitt.

Ferdigheter: Vi tenker både på det å mestre enkelte oppgaver og samspillsferdigheter

- Barnet kan klare seg selv på toalettet.
- Barnet mestrer av- og påkledning av sko og yttertøy
- Barnet kan bruke blyant og saks på en hensiktsmessig måte.
- Barnet kan vente på tur/rekke opp hånda
- Barnet kan stille opp på rekke
- Barnet kan ta imot beskjeder
- Barnet kan lytte til andre

Sosial kompetanse:

- Barnet kan følge enkle regler i ulike spill (for eksempel yatzy, ludo)
- Barnet viser empati og kan ta andres perspektiv
- Barnet kan regulere egen atferd ut fra ulike situasjoner.
- Barnet kan konsentrere seg over et «lengre» tidsrom
- Barnet samtaler med andre barn og voksne.

(Overstående er hentet fra planen: Gleden ved å være eldst, som er en plan for skolestarterne i Hinna bydel).

12.0 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Målet med barnehagen er å gi barna et pedagogisk tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon er en viktig del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen, og det er en forutsetning for å opprettholde utviklingen i det arbeidet vi gjør. Planleggingen gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Målet med dette er å øke kvaliteten i samspillet mellom barn og voksne i barnehagen, som er en viktig forutsetning for barnas trivsel og utvikling. Det skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Vi i Gauselbakken barnehage lager temaplaner og månedsplaner. Vi lager temaplaner som går over to måneder med tema som for eksempel en bok/historie, årstider, kroppen osv. I temaplanene blir de syv fagområdene knyttet opp rundt aktivitetene vi har. Det blir og satt opp mål i forhold til læring, kunnskapsmål, holdningsmål og ferdighetsmål. Her setter vi opp mål som vil gjelde gruppen som helhet og mål vi forventer at enkeltbarn skal tilegne seg. Målene blir vurdert og evaluert underveis. Det foretas også systematiske og regelmessige observasjoner av barna.

Når vi setter mål for gruppen og enkeltbarn bruker vi progresjonsplaner som barnehagen har laget. Vi har en plan for hvert fagområde i tillegg til plan for arbeid med forebygging av vold og overgrep. Planene inneholder konkrete forslag til mål og arbeidsmetoder knyttet opp mot barns alder. Ved å bruke progresjonsplaner vil vi sikre at barn i alle aldersgrupper skal få varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Planleggingen må ta utgangspunkt i den kunnskap vi har om barns utvikling og læring, observasjoner, dokumentasjon og refleksjoner.

Arbeidet og samspillet mellom barn, foreldre og personal blir vurdert fortløpende, ved hjelp av systematisk vurdering og dokumentasjon. Etter hver temaperiode blir det gjennomført en evaluering og vurdering avdelingsvis på et fast skjema. I dette skjemaet inngår evaluering av samspill barn – voksen, barn – barn, foreldresamarbeid, personalsamarbeid og hvordan temaperioden gikk. Vurderingsarbeidet gjør at vi videreutvikler arbeidet, og får en progresjon og er en lærende organisasjon.

Her i barnehagen har alle avdelingene en informasjonsskjerm i garderoben. Her henger vi opp dagrapport, månedsplan, månedsbrev og annen informasjon. Vi bruker også bilder for å vise hvordan barnet har det i barnehagen. Bildene finnes på barnehagens hjemmeside i tillegg til skjermen i garderoben. Når barna slutter i barnehagen, får de med seg en perm med ting som de har laget og noen bilder fra tiden i barnehagen.

For å evaluere vårt arbeid i barnehagen har vi jevnlig ledermøter, avdelings- og personalmøter, og det blir gjennomført kartlegging av arbeidsmiljøet. Både fag og etikk inngår i vurderingsarbeidet, slik at personalet kan lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet, samt videreutvikle hver ansatts sin personlige utvikling.

Verktøy vi bruker for dokumentasjon og vurdering i Gauselbakken barnehage:

- Årlige brukerundersøkelser
- TRAS (Tidlig registrering av språkutvikling) av 2 ½ - og 4-åringene
- Alle Med
- Observasjoner
- Månedsbrev
- Temaplan
- Evaluering av tema
- Egen evaluering – personal. Jamfør Kvalitetsplan for barnehage 2016 – 2019
- Stavangerbarnehagen – strategi for kvalitet i barnehagen
- Progresjonsplan

I Gauselbakken barnehage har hver avdeling digitale verktøy tilgjengelig hver dag. Vi ønsker en positiv bruk av digitale virkemidler, og fokuserer på best mulig, ikke mest mulig. Det vil si at det digitale ikke blir brukt som tidsfordriv, men heller som et hjelpemiddel og pedagogisk verktøy i vår pedagogiske praksis. For eksempel å ta barna med på å finne bilder, musikk og filmer knyttet til tema eller vise dem at vi kan søke på internett hvis det er noe vi lurer på. Vi får mange spørsmål fra barna som vi ikke kan svare på, da har vi brukt google for å finne ut ting sammen med dem. Barna er også med på å leke med digitale verktøy, som for eksempel kan være å fotografere vårtegn, som vi senere kan skrive ut å henge på veggen. Den digitale verden er en del av barns liv og vi i barnehagen ønsker å gi barna de grunnleggende kunnskapene som trengs for at barna skal kunne utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer.

13.0 Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.»

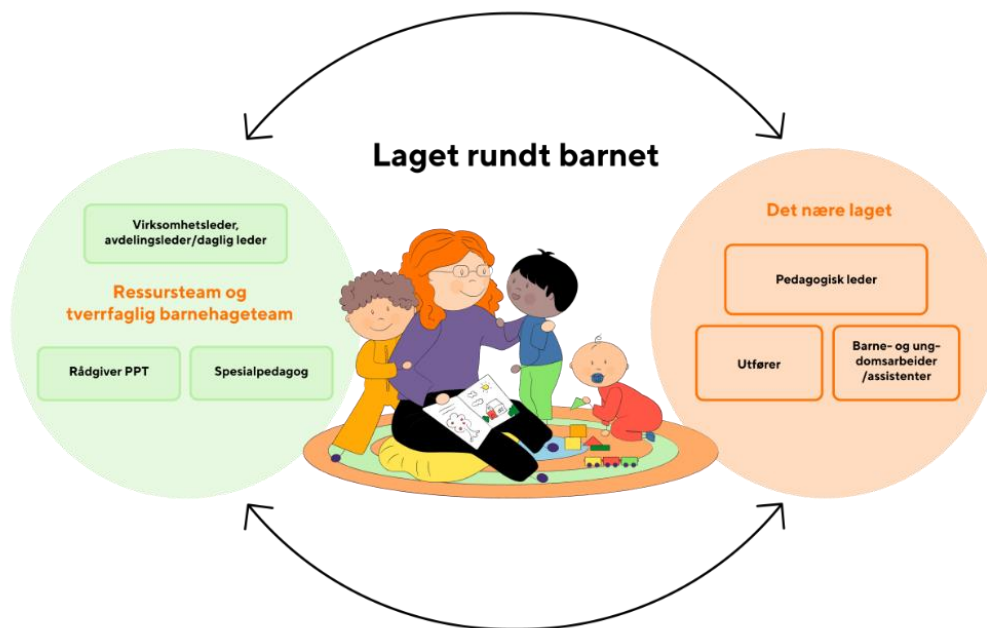
(Rammeplanen 2017)

I Gauselbakken barnehage er vi opptatt av at alle barn får en god hverdag ut ifra sine forutsetninger. Det vil alltid være barn som enten i perioder eller over tid trenger det lille ekstra. Det kan være alt fra hendelser i livssituasjonen til utfordringer der det er behov for mer utredninger.

Vi er bevisste på å være trygge og tydelige voksne som forbereder barnet og skaper en forutsigbar hverdag. Dette gjør vi ved å være tilstedeværende i lek og hverdagsrutiner, har øyekontakt når barna får beskjeder og viser forståelse når de får følelsesmessige uttrykk som sinne og frustrasjon. Vi fremmer barnet sine positive egenskaper og evner ovenfor andre barn og tar i bruk tema og leker som barnet er opptatt av i lek, samtaler og samlinger. Vi hjelper og barnet og regulerer adferden sin når følelser tar overhånd. Personalet på avdelingen samarbeider om hvordan vi møter barnet, og i samarbeid med foreldrene.

Barnehagen har deltatt i språktiltak og praktiserer det som arbeidsmåte, vi har og deltatt i «Rett hjelp tidlig». De fleste i personalet har deltatt på kurs i «Circle of Security» (COS-sirkelen) vi bruker «TRAS» og «Alle med» skjema for å kartlegge barna i tillegg til andre observasjoner.

Dersom tiltak vi har gjort internt i barnehagen ikke fungerer tilfredsstillende, søker vi hjelp fra eksterne aktører. Vi kan melde en sak til TBT som er tverrfaglig barnehage team, og som består av ansatte fra Helsestasjon, Fysioterapitjenesten, Ergoterapitjenesten, PPT, Barnevern og Johannes Læringssenter. Målet med tverrfaglig barnehageteam er å gi barnehagene veiledning og støtte, for å bidra til at barn og barnegrupper som trenger ekstra støtte får den hjelpen de trenger så tidlig som mulig. Ved behov søker vi videre hjelp og støtte fra PPT eller andre instanser, i samarbeid med foreldrene.

(Hentet fra Stavangerbarnehagen mot 2030 – strategi for kvalitet i barnehagen)

14.0 FN's Barnekonvensjon

FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1.

Barnekonvensjonen er en internasjonal avtale som beskytter barn rettigheter.

I handlinger som angår barn skal myndighetene først og fremst ta hensyn til barnets beste. (paragraf 3 i FNs barnekonvensjon)

Barns beste skal vurderes i alt som omhandler barn og unge. Hva mener barnet.

Barnekonvensjonen ble enstemmig vedtatt av verdens ledere på FNs generalforsamling 20. november 1989. Dette er barnas lov, og den skal trygge oppvekstvilkårene for alle barn i verden.

Her er et utdrag fra FNs barnekonvensjon:

Barnas rettigheter:

Artikkel 2: Alle barn har de samme rettighetene uansett hvem de er og hvor de bor.

Artikkel 3: De som bestemmer skal alltid tenke på hva som er best for barn.

Artikkel 6: Alle barn har rett til å leve og ha det bra.

Artikkel 7: Alle barn har rett til et navn.

Artikkel 12: Du har rett til å si hva du mener og bli hørt.

Artikkel 14: Alle barn har rett til å tenke og tro det de ønsker.

Artikkel 7, 19 og 20: Alle barn har rett til å bli tatt på alvor.

Artikkel 24: Hvis du er syk, har du rett til å få hjelp.

Artikkel 28: Alle barn har rett til å gå på skole og til å lære nye ting.

Artikkel 31: Alle barn har rett til å leke og hvile seg.

Artikkel 42: Alle barn har rett til å få vite om rettighetene sine.

Når en skal arbeide med å gjøre barnekonvensjonen kjent i barnehage og småskole, er det naturlig å ta utgangspunkt i barnet. Det betyr at en griper fatt i barnas egen hverdag og knytter denne til barnekonvensjonen. I denne første fasen bør det dreie seg om barnet selv, barnets nærmeste familie og/eller om samhandling og likheter og ulikheter i barnegruppen. På forskjellige måter må en forsøke og bygge opp hver enkelt barns selvfølelse. Samtidig må en arbeide med å utvikle barnas forståelse og respekt for hverandre. Omsorg og ansvar for andre er viktige nøkkelord i læringsprosessen. (Hentet fra minstemme.no)